

Grozījumi:

MK 27.08.2013. noteikumi Nr.698 / LV, 169, 30.08.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.

MK 07.11.2017. noteikumi Nr.660 / LV, 223, 09.11.2017. / Stājas spēkā 10.11.2017.

Ministru kabineta noteikumi Nr.889

Rīgā 2012.gada 18.decembrī (prot. Nr.71 32.§)

Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību

*Izdoti saskaņā ar Meža likuma
41.panta trešo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka ar atmežošanu izraisīto negatīvo seku kompensācijas (turpmāk – kompensācija) noteikšanas kritērijus, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību.

2. Valstij maksā kompensāciju, ja tiek atmežota zeme, kas Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēta kā mežs:

2.1. par oglekļa dioksīda piesaistes potenciāla samazināšanos;

2.2. par bioloģiskās daudzveidības samazināšanos;

2.3. par vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu un sanitāro aizsargjoslu funkciju kvalitātes samazināšanos.

II. Kompensācijas apmēra aprēķināšana

3. Kompensācijas apmēru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$Z = S \times A \times K_{CO_2} \times K_1 \times K_2 \times X, \text{ kur}$$

Z – kompensācijas apmērs (euro);

S – atmežojamā platība (ha);

A – vidējās meža atjaunošanas un kopšanas izmaksas (euro/ha) pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem. Meža atjaunošanas un kopšanas izmaksas veido vidējās iepriekšējo piecu gadu izmaksas par augsnes gatavošanu, stādu iegādi, stādīšanu, agrotehnisko kopšanu un mežaudzes sastāva kopšanu atbilstoši meža zemes kvalitātes grupai, ņemot vērā aprēķina dienā aktuālāko publicēto informāciju;

K_{CO_2} – koeficients par CO_2 piesaistes potenciāla samazināšanos atkarībā no meža tipa (pielikums);

K_1 – koeficients atkarībā no mežsaimnieciskās darbības aprobežojuma un apgrūtinātās teritorijas veida. To piemēro par bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu un sanitāro aizsargjoslu funkciju kvalitātes samazināšanos (pielikums);

K_2 – koeficients atkarībā no atmežošanas mērķa (pielikums);

X – teritorijas attīstību raksturojošs koeficients, ko nosaka, ņemot vērā aktuālo teritorijas attīstības indeksu (pielikums).

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.698)

4. Atmežošanas izraisīto oglekļa dioksīda piesaistes potenciāla samazināšanos var pilnībā vai daļēji kompensēt, ieaudzējot mežu (izņemot plantācijas mežu) (turpmāk – kompensējamā mežaudze). Attiecīgā persona tiesīga pati izvēlēties meža ieaudzēšanas vietu ar nosacījumu, ka ieaudzētā meža platībai jābūt ne mazākai par 0,1 hektāru. Kompensējamās mežaudzes platība, kas pārsniedz meža platību, kuru plānots atmežot, ir izmantojama kā kompensējamā mežaudze citām atmežošanai plānotajām platībām.

(MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 660 redakcijā)

5. Par atmežojamo platību, kuras oglekļa dioksīda piesaistes potenciāla samazināšanos kompensē ar meža ieaudzēšanu un kurai saskaņā ar šo noteikumu pielikumu koeficients $K_1 = 1$ (nav mežsaimnieciskās darbības aprobežojumu), kompensācijas apmēru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$Z = S \times B_1 \times K_2, \text{ kur}$$

Z – kompensācijas apmērs (euro);

S – atmežojamā platība (ha);

B_1 – konstanta vērtība (142,29 euro) par hektāra atmežošanu (euro/ha);

K_2 – koeficients atkarībā no atmežošanas mērķa.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.698)

6. Ja kompensācijas apmēru aprēķina saskaņā ar šo noteikumu 5.punktā minēto formulu un kompensācijas apmērs ir mazāks par 35,57 euro, maksa ir 35,57 euro.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.698)

7. Par atmežojamo platību, kuras oglekļa dioksīda piesaistes potenciāla samazināšanos kompensē ar meža ieaudzēšanu un kurai saskaņā ar šo noteikumu pielikumu koeficients $K_1 > 1$ (ir mežsaimnieciskās darbības aprobežojumi), kompensācijas apmēru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$Z = S \times B_2 \times K_1 \times K_2, \text{ kur}$$

Z – kompensācijas apmērs (euro);

S – atmežojamā platība (ha);

B_2 – konstanta vērtība (2845,74 euro) par hektāra atmežošanu (euro/ha);

K_1 – koeficients atkarībā no mežsaimnieciskās darbības aprobežojuma;

K_2 – koeficients atkarībā no atmežošanas mērķa.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.698)

8. Ja kompensācijas apmēru aprēķina saskaņā ar šo noteikumu 7.punktā minēto formulu, kompensējamo mežaudzi ieaudzē tāda paša veida apgrūtinātājā teritorijā.

9. Par kompensējamo mežaudzi atzīstama tāda sēta vai stādīta mežaudze, kuru Valsts meža dienests normatīvajos aktos par meža ieaudzēšanu noteiktajā kārtībā ne agrāk kā pirms pieciem gadiem ir atzinis par ieaudzētu. Atmežošanas kompensācijas aprēķināšanas dienā kompensējamā mežaudze atbilst ieaudzētas mežaudzes kritērijiem.

(Grozīts ar MK 07.11.2017. noteikumiem Nr. 660)

9.¹ Par kompensējamo mežaudzi atzīstama arī dabiski ieaudzēta priežu, egļu un bērzu mežaudze, kuru Valsts meža dienests saskaņā ar normatīvajiem aktiem par meža ieaudzēšanu ne agrāk kā pirms pieciem gadiem ir atzinis par ieaudzētu, kura ir sasniegusi vismaz divu metru augstumu un kuru līdz atmežošanas kompensācijas aprēķina dienai Valsts meža dienests ir atzinis par koptu.

(MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 660 redakcijā)

III. Pieprasījuma iesniegšana kompensācijas aprēķinam un tās samaksa

10. Pieprasījumu kompensācijas aprēķinam (turpmāk – pieprasījums) Valsts meža dienestā iesniedz:

10.1. kompetentā institūcija, kura izdod administratīvo aktu, kas personai piešķir tiesības veikt būvniecību vai tiesības mežā ierīkot lauksaimniecībā izmantojamu zemi;

10.2. meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs, to pilnvarota persona vai persona, kura rīkojas saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar meža īpašnieku, tiesisko valdītāju vai to pilnvarotu personu, ja mežā plānots veikt derīgo izrakteņu ieguvu vai šo noteikumu 20.punktā minētajā gadījumā.

11. Pieprasījumā norāda šādu informāciju:

11.1. atmežojamās platības zemes īpašnieka vai tiesiskā valdītāja kontaktinformāciju (fiziskai personai – vārdu, uzvārdu, personas kodu, juridiskai personai – nosaukumu un reģistrācijas numuru, publiskai personai vai tās iestādei – nosaukumu, kā arī attiecīgo personu adresi, tālruņa numuru un elektroniskā pasta adresi (ja ir));

11.2. atmežojamās platības atrašanās vietu (nekustamā īpašuma nosaukumu, nekustamā īpašuma kadastra numuru, zemes vienības kadastra apzīmējumu, meža kvartāla numuru, meža nogabala numuru);

11.3. atmežojamo platību sadalījumā pa meža nogabaliem;

11.4. atmežošanas mērķi saskaņā ar šo noteikumu pielikuma 3.punktu.

12. Pieprasījumam pievieno:

12.1. atmežojamās meža zemes izvietojuma plānu, ko izgatavojis mērnieks (zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificēta persona) atbilstoši normatīvajiem aktiem par zemes kadastrālo uzmērīšanu, vai atmežojamās meža zemes skici, kas sagatavota atbilstoši normatīvajiem aktiem par koku ciršanu mežā. Atmežojamās zemes skici pievieno, ja tiek plānota zemes lietojuma veida maiņa plantācijas mežam vai kompensācija tiek aprēķināta saskaņā ar šo noteikumu 5. punkta nosacījumiem;

12.2. informāciju par kompensējamās mežaudzes platību un atrašanās vietu, ja atmežošanas izraisīto oglekļa dioksīda piesaistes potenciāla samazināšanos kompensē atbilstoši šo noteikumu 4. punktā minētajiem nosacījumiem. Ja kompensējamā mežaudze ir ieaudzēta citas personas īpašumā, papildus pievieno atmežojamās zemes īpašnieka un kompensējamās mežaudzes īpašnieka rakstveida vienošanos, ka mežaudze tiek izmantota par kompensējamo mežaudzi.

(MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 660 redakcijā)

13. Atmežojamajai platībai ir spēkā esoša meža inventarizācija, kas veikta atbilstoši normatīvajiem aktiem par

meža inventarizāciju un Meža valsts reģistra informācijas apriti, un apvidū ar pagaidu zīmēm ir nostiprinātas atmežojamās platības robežas.

14. Valsts meža dienests 10 darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas aprēķina kompensācijas apmēru, ja izpildīti šādi nosacījumi:

14.1. pieprasījumā iekļauta šo noteikumu 11. un 12.punktā minētā informācija, pievienoti visi nepieciešamie dokumenti un atmežojamā platība atbilst šo noteikumu 13.punktā minētajām prasībām;

14.2. plānotā darbība, kuras rezultātā attiecīgā platība atmežojama, teritorijā nav aizliegta atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža apsaimniekošanu un izmantošanu un dabas aizsardzību.

15. Ja pieprasījumā norādītā informācija neatbilst šo noteikumu 11., 12. un 13.punktā minētajām prasībām vai iesniegtie dokumenti ir nepilnīgi, Valsts meža dienests 10 dienu laiku laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas par to rakstiski informē kompetento institūciju un meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju, nosakot 30 dienu termiņu nepilnību novēršanai un precizētās papildinformācijas iesniegšanai.

16. Ja 30 dienu laikā no papildinformācijas pieprasījuma nosūtīšanas dienas meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs to nav iesniedzis, Valsts meža dienests pieņem lēmumu neaprēķināt kompensāciju.

17. Kompensāciju persona samaksā:

17.1. pirms kompetentā institūcija izdevusi administratīvo aktu, kas personai piešķir tiesības mežā ierīkot lauksaimniecībā izmantojamu zemi;

17.2. pēc tam, kad būvatļaujā ir izdarīta atzīme par tajā ietvertu projektēšanas nosacījumu izpildi un būvatļauja ir kļuvusi neapstrīdama;

17.3. pirms saņemts koku ciršanas apliecinājums cirtei vai pirms to atļauto darbību uzsākšanas, ar kurām platība tiek atmežota (ja koku ciršanas apliecinājums nav nepieciešams), ja mežā plānota derīgo izrakteņu ieguve vai šo noteikumu 20. punktā minētajā gadījumā.

(MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 660 redakcijā)

18. Kompetentā institūcija informē Valsts meža dienestu par izdoto administratīvo aktu, kas personai piešķir tiesības veikt būvniecību vai tiesības mežā ierīkot lauksaimniecībā izmantojamu zemi.

19. Ja atmežošana veikta, bet nav samaksāta kompensācija (ja vien atmežošana nav veikta saskaņā ar Meža likuma 41.panta otro daļu vai šo noteikumu pielikuma 3.1.apakšpunktā minēto atmežošanas mērķi), Valsts meža dienests no meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja par labu valstij piedzen kompensāciju trīskāršā apmērā.

IV. Noslēguma jautājumi

20. Ja pirms šo noteikumu spēkā stāšanās persona ir saņēmusi administratīvo aktu, kas tai piešķir tiesības veikt darbības, kuru rezultātā platība atmežojama, un tā nav samaksājusi par videi nodarītajiem zaudējumiem saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumiem Nr.806 "Meža zemes transformācijas noteikumi", kompensācijas apmēru aprēķina un samaksu veic šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.

21. Ja pirms šo noteikumu spēkā stāšanās persona ir iesniegusi meža zemes transformācijas iesniegumu Valsts meža dienestā, bet nav saņēmusi transformācijas atļauju saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumiem Nr.806 "Meža zemes transformācijas noteikumi", Valsts meža dienests transformācijas atļauju neizsniedz, bet aprēķina kompensācijas apmēru šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.

22. Noteikumi stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

Koeficientu vērtības*(Pielikums grozīts ar MK 07.11.2017. noteikumiem Nr. 660)*

Nr.p.k.	Koeficients	Koeficienta vērtība
1.	Koeficients K_{CO_2} par CO_2 piesaistes potenciāla samazināšanos atkarībā no meža tipa	
1.1.	grīnis, purvājs	6
1.2.	sils, slapjais mētrājs, slapjais damaksnis, slapjais vēris, slapjā gārša, niedrājs, dumbrājs, liekņa, viršu ārenis, viršu kūdrenis	11
1.3.	mētrājs, lāns, mētru ārenis, mētru kūdrenis	17
1.4.	damaksnis, vēris, gārša, šaurlapu ārenis, šaurlapu kūdrenis, platlapu ārenis, platlapu kūdrenis	20
2.	Koeficients K_1 atkarībā no mežsaimnieciskās darbības aprobežojuma ¹	
2.1.	Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjosla	20,0
2.2.	meži pilsētās	10,0
2.3.	dabas liegumi ³ un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas lieguma zonas	10,0
2.4.	Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas ierobežotās saimnieciskās darbības josla	10,0
2.5.	aizsargjoslas gar virszemes ūdens objektiem ²	10,0
2.6.	aizsargjoslas gar purviem	10,0
2.7.	dabas parki ³ un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas parka zonas	10,0
2.8.	dabas pieminekļi ³	8,0
2.9.	īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kultūrvēsturiskās zonas	8,0
2.10.	bioloģiski nozīmīgi meža struktūras elementi (piemēram, meža puduri, purvu un ezeru salas)	5,0
2.11.	meža aizsargjoslas ap pilsētām	5,0
2.12.	aizsargājamo ainavu apvidi ³ un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ainavu aizsardzības zonas	3,0
2.13.	mikroliegumu buferzonas	3,0
2.14.	īpaši aizsargājamo dabas teritoriju neitrālās zonas	2,0
2.15.	sanitārās aizsargjoslas	2,0
2.16.	Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu aizsardzības un neitrālā zona	1,0
3.	Koeficients K_2 atkarībā no atmežošanas mērķa ⁴	
3.1.	investīciju projekti, kas tiek finansēti vai līdzfinansēti no valsts vai pašvaldību budžeta līdzekļiem vai Eiropas Savienības fondu līdzekļiem, kuru līdzfinansējums ir vismaz 20 % no kopējā investīciju apmēra	0
3.2.	derīgo izrakteņu ieguve (tai skaitā kūdras ieguve), ja derīgo izrakteņu ieguves projekts paredz, ka pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas vietu rekultivēs, sagatavojot to mežsaimniecībai (platībā ieaudzēs mežu)	0,05
3.3.	kūdras ieguve, ja derīgo izrakteņu ieguves projekts paredz, ka pēc kūdras ieguves pabeigšanas kūdras ieguves vietu rekultivēs, veicot renaturalizāciju (purvam raksturīgas vides atjaunošanu)	0,1
3.4.	derīgo izrakteņu ieguve (tai skaitā kūdras ieguve), ja derīgo izrakteņu ieguves projekts paredz, ka pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas vietu rekultivēs citiem	0,5

	mērķiem	
3.5.	kokaudzētavu (meža stādāmā materiāla ražošanai) ierīkošana	0,1
3.6.	saimnieciskās darbības mērķa maiņa plantāciju mežos	0
4.	Teritorijas attīstību raksturojošs koeficients X, ko nosaka, ņemot vērā aktuālo teritorijas attīstības indeksu ⁵	
4.1.	novadi un republikas pilsētas, kuru teritorijas attīstības indekss ir lielāks par 1	1,2
4.2.	novadi un republikas pilsētas, kuru teritorijas attīstības indekss ir no 1 līdz 0	1
4.3.	novadi un republikas pilsētas, kuru teritorijas attīstības indekss ir no 0 līdz -1	0,75
4.4.	novadi un republikas pilsētas, kuru teritorijas attīstības indekss ir mazāks par -1	0,5

Piezīmes.

¹ Ja atmežošanu paredzēts veikt zemē, kas nav minēta šā pielikuma 2.punktā, koeficients K_1 kompensācijas aprēķinā ir 1,0. Ja uz vienu un to pašu atmežojamo platību vai tās daļu attiecas dažādi saimnieciskās darbības aprobežojumi, koeficientu K_1 aprēķina, ņemot vērā lielāko koeficientu.

² Virszemes ūdens objektu aizsargjoslās, kas platākas par 50 metriem, šo koeficientu piemēro 50 platā joslā.

³ Dabas liegumi, dabas parki, aizsargājamo ainavu apvidi vai dabas pieminekļu teritorijas, kurām nav noteikts funkcionālais zonējums.

⁴ Ja atmežošanu paredzēts veikt zemē, kas nav minēta šā pielikuma 3.punktā, koeficients K_2 kompensācijas aprēķinā ir 1,0.

⁵ Teritorijas attīstības indeksu nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām.

Zemkopības ministre L.Straujuma